

Υποχώρηση της θέσης της Κύπρου το 2021 στην κατάταξη ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Κέντρου Ανταγωνιστικότητας (© IMD World Competitiveness Center www.imd.org/wcc)

Το Παγκόσμιο Κέντρο Ανταγωνιστικότητας της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων IMD στην Ελβετία (© IMD World Competitiveness Center www.imd.org/wcc) δημοσίευσε σήμερα την έκδοση *IMD World Competitiveness Yearbook 2021* στην οποία αξιολογείται η ανταγωνιστικότητα 64 οικονομιών. Το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου και η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) συμμετέχουν σε αυτό το έργο ως συνεργαζόμενοι φορείς του Παγκόσμιου Κέντρου Ανταγωνιστικότητας.

Σύνοψη

Η Κύπρος κατέγραψε πτώση στην κατάταξη ανταγωνιστικότητας του World Competitiveness Center, υποχωρώντας από την 30^η θέση στην 33^η ανάμεσα σε 64 χώρες που λαμβάνουν μέρος. Η υποχώρηση οφείλεται κυρίως σε τρεις παράγοντες: (α) την επιδείνωση της αποδοτικότητας του κράτους λόγω της επιβάρυνσης των δημόσιων οικονομικών εξαιτίας της πανδημίας, αλλά και λόγω διαχρονικών αδυναμιών του θεσμικού πλαισίου· (β) τη σημαντικά μειωμένη αποδοτικότητα των επιχειρήσεων, ως αποτέλεσμα κυρίως μεταβαλλόμενων συνθηκών αγοράς, τεχνολογικών προκλήσεων και σχετικά υψηλού εταιρικού χρέους· (γ) ελλείψεων στην υποδομή της χώρας, ιδίως στην επιστημονική και τεχνολογική υποδομή.

Η φετινή κατάταξη της Κύπρου έχει αναδείξει αδυναμίες που επιβαρύνουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και της χώρας. Μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν το θεσμικό πλαίσιο και προωθούν τον ψηφιακό μετασχηματισμό αναμένεται να ενδυναμώσουν την ανταγωνιστικότητα και να καταστήσουν την οικονομία πιο ευέλικτη σε τεχνολογικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις, αλλά και πιο ανθεκτική σε κρίσεις.

- Η Κύπρος κατατάσσεται 33^η σε όρους ανταγωνιστικότητας, ανάμεσα σε 64 χώρες, σημειώνοντας πτώση τριών θέσεων σε σχέση με το 2020. Η θέση της Κύπρου το 2021 υποχώρησε στις τρεις από τις τέσσερις κατηγορίες που συνθέτουν τη γενική κατάταξη, με πιο έκδηλη την επιδείνωση στην κατηγορία της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων. Αντίθετα, στην κατηγορία της οικονομικής επίδοσης η Κύπρος διατήρησε τη θέση που είχε το 2020. Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει την κατάταξη της Κυπριακής οικονομίας (συνολικά και ανά κατηγορία) διαχρονικά.
- Οι σημαντικότερες βελτιώσεις στη συνολική λειτουργία της οικονομίας που καταγράφονται στην αξιολόγηση του 2021 σχετίζονται με τον χαμηλό πληθωρισμό, την ενδυνάμωση του μακροχρόνιου ρυθμού μεγέθυνσης του εργατικού δυναμικού και τη βελτίωση του δείκτη αξιολόγησης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Αντίθετα, η μεγάλη επιδείνωση σε ορισμένα κριτήρια κατά τη φετινή αξιολόγηση, όπως η συρρίκνωση των

επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου, οι αυξημένες κρατικές επιδοτήσεις/χορηγίες και το δημοσιονομικό έλλειμμα, ήταν κυρίως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19.

Πίνακας 1: Κατάταξη ανταγωνιστικότητας Κυπριακής οικονομίας (από 64 χώρες)

	2017	2018	2019	2020	2021
Συνολική	37	41	41	30	33
<u>Ανά κατηγορία</u>					
Οικονομική επίδοση	28	22	19	13	13
Αποδοτικότητα του κράτους	22	28	32	21	25
Αποδοτικότητα των επιχειρήσεων	50	53	52	35	43
Υποδομή	40	41	42	38	41

Πηγή: IMD World Competitiveness Yearbook 2021 (© IMD World Competitiveness Center www.imd.org/wcc).

- Με βάση την Έρευνα Γνώμης, οι τέσσερις σημαντικότεροι παράγοντες που κάνουν ελκυστική την Κυπριακή οικονομία παρέμειναν οι ίδιοι όπως και το 2020, δηλ. το ανταγωνιστικό φορολογικό καθεστώς, το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, το φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, και το εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Η πολιτική σταθερότητα επιλέχθηκε ως ο πέμπτος πιο σημαντικός παράγοντας, αντικαθιστώντας το αποτελεσματικό νομικό περιβάλλον που είχε δηλωθεί στην Έρευνα του 2020.
- Σε όρους οικονομικής επίδοσης η Κύπρος καταλαμβάνει τη 13^η θέση, όπως και το 2020. Στη διαμόρφωση αυτής της κατάταξης λειτούργησαν ευνοϊκά οι διεθνείς επενδύσεις (π.χ. απόθεμα και ροές επενδύσεων από και προς τη χώρα), ο μακροχρόνιος ρυθμός μεγέθυνσης του εργατικού δυναμικού, καθώς και το σχετικά χαμηλό κόστος ζωής στη χώρα. Αντίθετα, κριτήρια που σχετίζονται με το διεθνές εμπόριο (π.χ. το ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, οι περιορισμένες εξαγωγές αγαθών, ο μικρός βαθμός διαφοροποίησης των εξαγωγών), αλλά και με την εγχώρια οικονομία (π.χ. ανθεκτικότητα στους οικονομικούς κύκλους) επιβάρυναν την κατάταξη της Κύπρου.
- Για την αποδοτικότητα του κράτους το 2021 η Κύπρος κατατάσσεται 25^η ανάμεσα στις 64 χώρες, υποχωρώντας τέσσερις θέσεις σε σχέση με πέρσι. Η χαμηλότερη κατάταξη ήταν αποτέλεσμα της επιδείνωσης της θέσης της Κύπρου σε όλες τις υποκατηγορίες που αξιολογήθηκαν. Η υποκατηγορία των δημόσιων οικονομικών σημείωσε τη μεγαλύτερη χειροτέρευση, με το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ να αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση για την αποδοτικότητα του κράτους. Αδυναμίες στο θεσμικό πλαίσιο συνεχίζουν να επηρεάζουν δυσμενώς την κατάταξη όπως και σε προηγούμενα έτη.
- Στην κατηγορία της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων η Κύπρος υποχώρησε στην 43^η θέση από την 35^η που κατείχε πέρσι. Η πτώση στην κατάταξη το 2021 προήλθε από τη δυσμενέστερη κατάταξη της Κύπρου σε όλες τις υποκατηγορίες που εξετάστηκαν, δηλ. παραγωγικότητα και αποδοτικότητα, αγορά εργασίας, χρηματοοικονομικά, διοικητικές πρακτικές και επιχειρηματικές στάσεις και αξίες. Η Κύπρος συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες σε κριτήρια που αφορούν το χρηματιστήριο, τη χρήση μεγάλων βάσεων δεδομένων και ανάλυσης, την επίγνωση μεταβαλλόμενων συνθηκών αγοράς από πλευράς επιχειρήσεων, τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και το εταιρικό χρέος. Ωστόσο, η

Κύπρος παραμένει ψηλά στην κατάταξη αναφορικά με κριτήρια στις υποκατηγορίες της αγοράς εργασίας (π.χ. μακροχρόνιος ρυθμός αύξησης εργατικού δυναμικού, εξειδίκευση σε θέματα χρηματοοικονομικών, αμοιβές διευθυντικών στελεχών) και των χρηματοοικονομικών (π.χ. πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες ανά φύλο, περιουσιακά στοιχεία τραπεζικού τομέα).

- Σε όρους υποδομής η Κύπρος κατατάσσεται 41^η από τις 64 χώρες, σημειώνοντας πτώση τριών θέσεων σε σχέση με πέρσι. Η Κύπρος συνεχίζει να κατατάσσεται χαμηλά σε όρους επιστημονικής, τεχνολογικής και βασικής υποδομής, με ελλείψεις να αποτυπώνονται σε διάφορα κριτήρια (π.χ. απόφοιτοι θετικών επιστημών, συνδρομητές κινητής ευρυζωνικής πρόσβασης, ταχύτητα διαδικτύου, κόστος ηλεκτρισμού για βιομηχανικούς σκοπούς). Παρά την υποχώρηση στην υποκατηγορία της εκπαίδευσης, η Κύπρος παραμένει σχετικά ψηλά στην κατάταξη, υποβοηθούμενη από κριτήρια όπως η εισροή ξένων φοιτητών, η αναλογία μαθητών – καθηγητών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ο δείκτης αξιολόγησης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Το Παγκόσμιο Κέντρο Ανταγωνιστικότητας της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων IMD στην Ελβετία (© IMD World Competitiveness Center www.imd.org/wcc) κυκλοφορεί σε ετήσια βάση την έκδοση *IMD World Competitiveness Yearbook* στην οποία αξιολογείται η ανταγωνιστικότητα οικονομιών.

Η έκδοση [*IMD World Competitiveness Yearbook 2021*](#) που μόλις δημοσιεύτηκε περιλαμβάνει 64 χώρες, ανάμεσά τους και η Κύπρος. Το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών και η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) αποτελούν τους συνεργαζόμενους φορείς του IMD World Competitiveness Center που συμβάλλουν στη συλλογή των δεδομένων για την Κύπρο.

Η αξιολόγηση των οικονομιών στηρίζεται σε 334 κριτήρια που διαμορφώνονται στη βάση επίσημων στατιστικών στοιχείων, καθώς και στοιχείων από μια Έρευνα Γνώμης μεταξύ ανώτερων στελεχών επιχειρήσεων στην κάθε χώρα.

Τα κριτήρια ομαδοποιούνται σε τέσσερις κατηγορίες, με πέντε υποκατηγορίες η κάθε μία:

1. Επίδοση της οικονομίας: μακροοικονομική αξιολόγηση της εγχώριας οικονομίας, των τιμών και τάσεων στην απασχόληση.
2. Αποδοτικότητα του κράτους: ο βαθμός στον οποίο οι κυβερνητικές πολιτικές συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα.
3. Αποδοτικότητα των επιχειρήσεων: ο βαθμός στον οποίο το εγχώριο περιβάλλον ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να λειτουργούν με καινοτόμο, κερδοφόρο και υπεύθυνο τρόπο.
4. Υποδομή: ο βαθμός στον οποίο οι βασικοί, τεχνολογικοί, επιστημονικοί και ανθρωπίνι πόροι της χώρας καλύπτουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

[Κατάταξη ανταγωνιστικότητας όλων των χωρών](#)